

Irlandia

Kraj o powierzchni 70.282 km², liczy 3,7 mln mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 53 osoby/ km². Stolicą kraju jest Dublin. Irlandia leży w północno – zachodniej Europie, wyspie Irlandia.. Od wschodu oblewają ją wody Morza Irlandzkiego, od południa – Morza Celtyckiego, a od zachodu otwartego Oceanu Atlantyckiego. Graniczy z Wielką Brytanią.. Od 1972 roku jest członkiem Unii Europejskiej, a od 1993 Europejskiej Unii Gospodarczo – Walutowej.

Formy prowadzenia działalności gospodarczej

Firmy polskie mogą prowadzić działalność gospodarczą w Irlandii albo poprzez bezpośrednie zarejestrowanie w tym kraju spółki (z ograniczoną odpowiedzialnością bądź akcyjnej) albo poprzez rejestrację oddziału.

Osoby fizyczne mogą podejmować działalność gospodarczą na zasadach samozatrudnienia. Od 1 maja 2004 fakt rozpoczęcia działalności gospodarczej wystarczy zgłosić lokalnej administracji i w urzędzie skarbowym.

Ustawodawstwo irlandzkie czyni zasadnicze rozróżnienie pomiędzy spółkami osobowymi (unincorporated bodies) oraz spółkami kapitałowymi (incorporated bodies).

Podstawową cechą spółek kapitałowych jest to, iż posiadają własną osobowość prawną, niezależną od swoich właścicieli. Spółki kapitałowe mogą pozywać oraz być pozywane we własnym imieniu. Spółki kapitałowe to spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (private limited company), spółka akcyjna (public limited company) oraz spółka z nieograniczoną odpowiedzialnością (unlimited company).

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością to najczęściej wybierana forma prowadzenia działalności w Irlandii. Cechą charakterystyczną takiej spółki jest fakt, iż odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki jest ograniczona do wysokości posiadanych udziałów. Spółkę z o.o. obowiązują ponadto następujące wymagania:

- liczba wspólników powinna być nie większa niż 50. Minimalna liczba wspólników to jedna osoba,
- prawa członków do wyzbywania się udziałów powinny być ograniczone
- spółka nie może emitować akcji ani występować z ofertą sprzedaży akcji.

Spółka z o.o. jest zobowiązana do stosowania wyrazu „Limited” (lub jego skrótu Ltd”) w swojej nazwie. Emisja udziałów jest obłożona 1% podatkiem kapitałowym (capital duty). Podobnie obowiązuje 1% podatek od zbycia udziałów we wszystkich rodzajach spółek (stamp duty).

Memorandum of Association

Umowa spółki oraz statut spółki stanowią podstawę jej działalności, czyli swego rodzaju konstytucję. Umowa Spółki (Memorandum of Association) określa stosunek spółki do świata zewnętrznego i zawiera informacje na temat:

1. Nazwy spółki
2. Przedmiotu działalności spółki
3. Wielkości i rodzaju udziałów

Articles of Association

Statut spółki określa wewnętrzną organizację spółki i zawiera zapisy dotyczące emisji i transferu udziałów, powoływania i odwoływania dyrektorów, przebiegu zgromadzeń wspólników, itd.

Zarówno umowa spółki jak i statut spółki mogą być zmieniane przez zwyczajne zgromadzenie wspólników lub, jeśli pozwala na to statut spółki, w drodze uchwały pisemnej.

Dyrektorzy Spółki

Funkcje wykonawcze w spółce pełnią dyrektorzy. Każda spółka powinna posiadać przynajmniej dwóch dyrektorów (formalnie nie ma ograniczeń co do maksymalnej liczby dyrektorów w spółce, chyba że ogranicza to sama umowa spółki). Prawo irlandzkie wymaga, aby przynajmniej jeden z dyrektorów był rezydentem w Irlandii.

Jeżeli polska firma działająca w Irlandii nie ma lub nie chce mieć dyrektora będącego irlandzkim rezydentem, może wykupić specjalny rodzaj ubezpieczenia (tzw. Bond), który zwalnia z obowiązku opisanego powyżej. Wspomniany „bond” jest formą zabezpieczenia na wypadek kar, które mogą być nałożone na spółkę w związku z jej działalnością (niedopełnienie obowiązków podatkowych, obowiązków wynikających z Ustawy o Spółkach, itd.).

Wykupione ubezpieczenie (do maksymalnej kwoty odpowiedzialności €25 394,76) powinno być złożone w CRO (Company Registration Office).

Gwarantem ubezpieczenia może być bank, towarzystwo budowlane (building society), firma ubezpieczeniowa lub instytucja kredytowa. CRO wymaga, aby składane dokumenty miały szczegółowo określoną formę. Wzór dokumentu dostępny jest na stronie internetowej CRO (www.cro.ie) w publikacji pt. „Information Leaflet No. 17”. Koszt wspomnianego ubezpieczenia wynosi około 1500-2000 euro i jest ono ważne przez dwa lata. Potwierdzona notarialnie kopia ubezpieczenia musi być złożona do CRO.

Sekretarz Zarządu (Company Secretary)

Każda spółka musi mieć swojego Sekretarza Zarządu (company secretary), którym może być osoba prawna lub osoba fizyczna, lecz która nie musi być na stałe zamieszkała w Irlandii. Najczęściej sekretarzem zarządu zostaje jej dyrektor. Sekretarz zarządu odpowiada za wypełnianie obowiązków administracyjnych spółki takich jak choćby obowiązek sprawozdawczości określony w Ustawie o Spółkach (Companies Act).

Spółka akcyjna (Public Limited Company)

Spółka akcyjna jest zbliżona do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w tym sensie, iż zobowiązania akcjonariuszy są ograniczone do wysokości udziałów (akcji). Do zasadniczych różnic pomiędzy tymi typami spółek należy zaliczyć:

1. Udziały w spółce akcyjnej mogą być swobodnie zbywane
2. Nie ma ograniczeń, co do ilości wspólników, jednak nie może być ich mniej niż siedmiu
3. Udziały (akcje) mogą być zbywane publicznie i notowane na giełdzie
4. Spółka akcyjna jest zobowiązana do wypełniania dodatkowych obowiązków w zakresie sprawozdawczości oraz kapitału.

Nie istnieją ograniczenia co do maksymalnej wielkości udziałów, jednakże spółka akcyjna musi posiadać minimalny kapitał zakładowy w wysokości € 38 092, z czego przynajmniej 25% musi być objęte przez akcjonariuszy. Nazwa spółki akcyjnej musi zawierać skrót „plc”.

Wydaje się, iż w praktyce forma spółki akcyjnej nie będzie zbyt często wykorzystywana przez inwestorów polskich (w odróżnieniu od spółki z o.o.) ze względu na uciążliwość związane z emisją akcji, jak również ze względu na wymagania opisane powyżej.

Jednoosobowa działalność gospodarcza (Sole proprietorship)

Najprostszą formą prowadzenia działalności gospodarczej jest działalność prowadzona osobiście i jednoosobowo. W tym przypadku formalności związane z rejestracją firmy są ograniczone do minimum (rejestracja na VAT i w CRO).

Oddział

Firma polska może posiadać swój oddział w Irlandii. Za oddział jest uważana taka firma, która:

- Prowadzi działalność na terenie Irlandii
- Prowadzona działalność ma charakter stały a nie tymczasowy
- Posiada własną strukturę organizacyjną oraz może samodzielnie negocjować kontrakty z osobami trzecimi
- Posiada pewną niezależność finansową

Działalność oddziału firmy polskiej w Irlandii podlega opodatkowaniu irlandzkim podatkiem od osób prawnych (CIT= 12,5%) w zakresie dochodów osiągniętych przez ten oddział.

Oddział firmy polskiej musi być zarejestrowany w Urzędzie Rejestracji Spółek (CRO). Oddziały firm są zobowiązane do składania sprawozdań finansowych zgodnie z ustawodawstwem unijnym.

Firma zagraniczna prowadząca w Irlandii działalność gospodarczą w formie oddziału jest zobowiązana do złożenia do CRO sprawozdania finansowego firmy-matki w przeciągu 11 miesięcy od zakończenia roku dla firmy-matki bądź w tym samym czasie co firma - matka (zależnie od tego, który termin jest bliższy). Nie ma wymogu składania osobnych sprawozdań finansowych z działalności oddziału.

W wielu przypadkach struktura oddziału może być najbardziej korzystną formą pod względem podatkowym dla firmy polskiej planującej prowadzenie działalności handlowej w Irlandii.

Niektóre obowiązki firm zarejestrowanych w Irlandii

1. Obowiązek prowadzenia zapisów księgowych
2. Obowiązek audytu: Firmy zarejestrowane w Irlandii mają obowiązek przeprowadzenia badania bilansu przez zarejestrowanego audytora. Jeśli opinia audytora na temat badanego bilansu jest pozytywna, przedstawia on formalny raport w tej sprawie. Audytorzy mają obowiązek zgłaszania wszelkich przypadków defraudacji, oszustw oraz podejrzeń takiego postępowania stwierdzonych w badanych raportach.

Mała firma może ubiegać się o zwolnienie z badania bilansu rocznego jeśli udowodni, iż wszystkie podane poniżej warunki zostały spełnione w poprzednim roku podatkowym jak również są spełnione w roku obecnym (chyba, że jest to pierwsze składane sprawozdanie):

1. Obroty firmy nie mogą przekroczyć € 317 434
2. Suma bilansowa nie może przekroczyć € 1 904 607
3. Średnie zatrudnienie nie może przekroczyć 50 osób

Powyższe zwolnienie nie odnosi się do:

- o Firmy macierzystej lub spółki zależnej
  - o Banków i instytucji
  - o Firm ubezpieczeniowych
  - o Pośredników finansowych
3. Zasady księgowania. Należy zwrócić uwagę, iż irlandzki system księgowania różni się od dwóch najbardziej rozpowszechnionych systemów na świecie, tj. International Accounting Standards (IAS) oraz US Generalny Accepted Accounting Principles (US GAAP).
  4. Jeśli spółka posiada więcej niż jednego udziałowca musi ona zwołać walne zgromadzenie akcjonariuszy zgodnie z Ustawą o Spółkach.

VAT

Podatek VAT został wprowadzony w Irlandii 1 listopada 1972 roku. Podstawowa stawka VAT w Irlandii wynosi 21 procent. Ponadto stosowane są dwie stawki preferencyjne: 4,3% (np. na zwierzęta hodowlane oraz psy wyścigowe tzw. Greyhounds) oraz 13,5 % (np. na usługi budowlane). Irlandia wynegocjowała także specjalnie obniżone stawki VAT na obuwie i odzież dziecięcą w wysokości 0%.

Firmy zarejestrowane w Irlandii, których sprzedaż do zarejestrowanych na VAT odbiorców w Unii Europejskiej oraz poza nią stanowi 75% dochodu mogą ubiegać się o stałe zwolnienie z VAT przy zakupie większości towarów i usług. Po otrzymaniu specjalnego upoważnienia (13A authorization) firma taka przedstawia kopię tego dokumentu swoim dostawcom a ci z kolei mogą wtedy stosować zerową stawkę VAT na wszelkie dostawy dla tej firmy. Tego typu zwolnienie przysługuje wyłącznie firmom, których podstawowa działalność polega na świadczeniu dostaw towarów.

Firmy spoza Irlandii oraz firmy nie zarejestrowane w tym kraju na VAT, a które otrzymały faktury z naliczonym irlandzkim VATem mogą ubiegać się o jego zwrot w Urzędzie Celno - Skarbowym (The Revenue).

Podatek od rejestracji samochodu (VRT)

1. Wszystkie nowe samochody oraz samochody importowane są obłożone w Irlandii tzw. Podatkiem od Rejestracji Pojazdów /Vehicle Registration Tax- w skrócie VRT/ tzn. podatkiem od pierwszej rejestracji pojazdu na terenie tego kraju.
2. Każdy nowy samochód musi mieć opłacony VRT w momencie pierwszej rejestracji. Rejestracji dokonuje się w lokalnych Urzędach Rejestracyjnych (Vehicle Registration Office), które są oddziałami Urzędu Skarbowego. W przypadku małych samochodów oraz furgonetek, kwota podatku VRT jest obliczana procentowo od zalecanej ceny detalicznej obejmującej wszystkie podatki (w tym VAT). Taką cenę rynkową określa się jako Open Market Selling Price (OMSP). W przypadku VRT istnieje kilka możliwości obniżenia wysokości wymaganego podatku, w tym istnieje zniżka dla inwalidów.
3. W przypadku zakupu samochodu z salonu obowiązek opłacenia VRT spoczywa na dealerze. Musi on zostać dopełniony przed wydaniem pojazdu. W takim przypadku cena sprzedaży samochodu w salonie musi obejmować koszt VRT.
4. Po zarejestrowaniu pojazdu nabywca (bądź dealer) otrzymuje pokwitowanie opłacenia podatku dla konkretnego samochodu, formularz zgłoszenia samochodu do opłacenia podatku drogowego (road tax), Świadectwo Rejestracji Pojazdu i tablice rejestracyjne,

które muszą być umieszczone na pojeździe w przeciągu 3 dni od daty rejestracji.

WAŻNE ADRESY:

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w DUBLINIE

Trade and Investment Promotion Section

4 The Vicarage, St John's Road,

Dublin 4, Irlandia

Tel.: (0-03531) 269-13-70

Faks: (0-03531)269-76-62

E-mail: radca@dublin.polishembassy.ie

<http://www.dublin.trade.gov.pl>

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Dublinie

5 Ailesbury Road

Ballsbridge

Dublin 4

tel. (+353-1) 283 08 55 fax (+353-1) 269 83 09

Ambasada Irlandii w Warszawie

ul. Mysia 5

00-496 Warsaw

Tel: +48 22 849 66 33

Fax: +48 22 849 84 31

Materiały źródłowe:

- *"Rzeczpospolita" dodatek "Dobra firma"*
- *"Gazeta Prawna "*
- *Wydział Promocji Handlu i Inwestycji
Ambasady RP*

